

DOST

Kurucusu : Salim ŞENGİL
Sahibi ve
Sorumlu yönetmen : N. Şengül
Kuruluşu : 1947
KASIM 1971
SAYI : 85 CİLT : 24
Sayısı : 5 Lira

SANATSIZ KALAN BİR ULUSUN HAYAT DAMARLARINDAN BİRİ KOPMUŞ DEMEK TİR ATATÜRK

KÜLTÜR EROZYONU

Özer KABAS

rtaya atmak istediğimiz sorun Türkiye'de sanatçıların çevreleriyle olan ilişkileri ve bu ilişkinin sonucu olarak yapıtlarının değerlendiriliş biçimi ve bunun kültürel açıdan ele alınmasıdır. İçinde yaşadığımız toplumun uzun ve kısa süreli evrimi içinde sanata karşı olan genel tavrı ve sanatçı için hazırladığı ortam nedir?

Bu soru oldukça genel gibi görünmekle beraber gerçekte bugün Türkiye'de sanatçının çevresiyle olan ilişkileri ve kültür değerlendirmeleri had bir karmaşıklığa varmış durumdadır.

Toplumun alt - yapı özelliği ve üretim biçimine bakarak bu soruyu kendi başına aydınlatmaya çalışmak bugün için yetersiz kalmaktadır. Böylesine bir genelleme Türkiye'deki sanat olaylarını tümüyle açıklayamayacağı gibi içinde bulunduğu toplumsal aşama yetiştirdiğimiz büyük romancı, şair ve ressamlarla dolaylı olarak ilişkilidir. Bu ilişkiyi yalınlaştırıp kabalaştırmak amatör düşünürlerin zannettiği kadar basit değildir.

Türkiye'de sanatçı potansiyelinin şişkin bulunması ve büyük sanatçıların yetişmiş olması bir

İÇSAYFALARDA

Hikâyenin temelleri (Eleştiri) . Nermin MENEMENCİOĞLU
Eleştiride etkenlik (Eleştiri) Ahmet İNAM
Orhan Kemal'in İkbâl Kahvesi (Anı) Nurer UĞURLU
Resmimizin dışarıda temsili sorunu (İnceleme)

Kaya ÖZSEZGİN

Safsata-ı gurgur (Eleştiri) Fahir AKSOY
Picasso 90 yaşında ***
Okur için resim notları DOST
Emzik (Şiir) Metin ELOĞLU
İnce su (Şiir) Ruşen HAKKI
Adam (Şiir) Veysel ÖNGÖREN
Mesut Özdemir (Anı) Ayhan HÜNALP
Omuz omuza yaşamak için (Şiir) Aydın YALKUT
Soba (Öykü) Güngör ÖCAL
Lütfen susunuz (Şiir) Pablo NERUDA
Yayın dünyası Muzaffer HACIHASANOĞLU
Ölüm son sözünü söylemedi daha (Şiir) Turgay GÖNENÇ

kültür erozyonu olayının varolduğu kanısından bizi uzaklaştırmaz. "Sanatçı olacak olan zaten kendi kendine olur" gibi aşırı gizlemeci bir tavrı batıdaki titiz sanat değerlendirmelerine karşı bizdeki sanatçıyı yapıtlarıyla başbaşa bırakmıştır. Sanatçının kişisel ekonomik çıkarları açısından bile baksak en olgun yapıtları veren ve verebilecek olan sanatçılar zorunlu olarak bir cins amatörlüğe terkedilmişlerdir. İşlerini verimli kılabilmek için somut dayanakları eksiktir.

(21. sayfada)

BÜYÜK BİR SANAT ŞOLENİ

Cumhuriyetin 50. yıldönümü olan 1973'de başlamak üzere İstanbul'da "İki Kıta Festivali" olarak anılacak büyük bir festival düzenlenecek, dünyanın en ünlü orkestra şefi Herbert Von Karayan başta olmak üzere büyük sanatçılar İstanbul'a davet edileceklerdir. Karayan, Topkapı Sarayında "Saraydan Kız Kaçırma" operasının temsilinde, orkestrayı yönetecektir.

İstanbul Festivali'nin her sene tekrarlanacağı, ilk yıllarda festivalin devlet yardımı ile destekleneceği, öğrenilmiştir. İstanbul festivalini organize etmek amacı ile Nejat Eczacıbaşı'nın başkanlığında bir "Festival Vakfı" kurulacağı ve İstanbul Festivalinin Otomobil ve Turing Kulübü tarafından her yıl tekrarlanacağı bildirilmiştir.

"İki Kıta Festivali" olarak da adlandırılacak bu festivalle Karayan'dan başka Scala Operası ile İngiliz Shakespeare topluluğu, Amerikan Zenci Revüsü, Macar Folklor ekipleri, Rus Bolşoy Balesi, Viyana Devlet Operası ile Comedie Françoise'in de geleceği, bu büyük isim ve topluluklarla anlaşıldığı bildirilmiştir. Festivalde ayrıca Sir Laurence Olivier ve Charlie Chaplin gibi büyük sanatçılar da katılacaktır. Festivalde Devlet Opera ve Balesi ile Cumhurbaşkanlığı Filarmoni Orkestrasının ve Türk Müziği Konser ekibinin de yer alacakları, İstanbul Festivalinin böylece bütün dünyada "Sanat hâdisesi" olacağı, İstanbul Festivalinin ünlü Salzburg Festivali ile kıyaslanabilecek ölçüde olacağı belirtilmektedir.

Festivalin turizm bakımından sağlayacağı faydaların yanında, uluslararası propaganda ve sanat yönünden büyük önem taşıyacağı da bir gerçektir. İstanbul Festivali Cumhuriyetin 50. kuruluş yıldönümü olayı ile İstanbul Boğaz Köprüsü gibi büyük bir tesisin açılışına da rastlayacaktır. Festival şenlikleri, Topkapı Sarayından Beylerbeyi'ne, açık hava tiyatrolarından o tarihte bitecek olan İstanbul Operasına kadar değişik yerlerde sürecektir.